

3. Ліповецький Ж. *Імперія ефемерного: мода і сучасність*. Київ: Основи, 2020. 412 с.
4. Фуко М. *Наглядати і карати. Народження в'язниці*. Київ: Основи, 2017. 320 с.
5. Hollander A. *Seeing Through Clothes*. Berkeley: University of California Press, 1993. 290 p.

УДК
677.076.6

ЯНА ГЕРАСИМЮК, ТЕТЯНА ДЗИКОВИЧ,
ТЕТЯНА МАХІНЯ
Київський національний університет технологій та
дизайну, Україна

ВІННИЦЬКІ ЕТНО-МОТИВИ

Мета. Метою роботи є дослідження етнографічних особливостей національного костюма Вінниччини та розробка авторської колекції одягу, що поєднує традиційні мотиви регіону з елементами вишивки та бісероплетіння.

Ключові слова: етно-мотиви, вишиванка, орнамент, бісер, Вінниччина, культурна спадщина.

Постановка завдання. Дослідити та провести аналіз особливостей елементів українського народного одягу Вінниччини, його оздоблення, застосування орнаментальних мотивів, а також технік вишивки. Здійснити дизайн-проекування авторської сучасної колекції на основі автентичних характеристик вбрання даного регіону. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю збереження та переосмислення культурної спадщини України в умовах глобалізації моди та світу [1].

Методи досліджень. Застосовано комплексні методи досліджень – етнографічний аналіз вишивки Поділля, дослідження семантики орнаментів, кольорової гами, техніки виконання (низинка, мережка). Особливу увагу приділено практичному моделюванню аксесуарів з бісеру, здійснено аналіз сучасних тенденцій етно-моди та розроблено ескізи й прототипи аксесуарів на основі орнаментів регіону.

Результати досліджень. Вишиванка Вінниччини характеризується своєю неповторною унікальною самобутністю, що відображає багатство культурної спадщини та автентичності цього краю. Унікальний орнаментальний стиль характеризується стриманою композиційною елегантністю, чітким ритмічним повторенням, символічністю візерунків та притаманною кольоровою палітрою. Основу образотворчих мотивів традиційної вишивки Вінниччини утворюють геометричні орнаменти. Ромби, хрести, зірки, квадрати, хвилясті лінії та «гребінчики» мають глибоке символічне значення.

Наприклад, зірки та ромби символізували сонце й родючість, а «гребінчики» відображали єдність землі та сонця, виконуючи водночас роль оберегу [2]. В одязі орнаменти зазвичай розташовувалися на рукавах, манжетах, подолі та комірці. Поєднання орнаментів формувало унікальну історію з символів, яку майстер передавав у своїй вишивці.

Кольорова гама традиційно обмежена червоним і чорним: червоний – енергія, любов, сонце; чорний – земля, стабільність, мудрість. Рідше використовували синій, жовтий зелений, коричневий кольори. Вишивка виконувалася щільно із використанням технік низинки, яка створювала ритмічну композицію, та мережки – для ажурних вставок [3]. Бісерні прикраси, такі як силянки, гердани та кризи, слугували не лише декоративним елементом, а й виконували роль оберегів. Вони виготовлялися вручну, вирізнялися складними геометричними орнаментами і часто відображали мотиви вишивки.

На основі аналізу та досліджень спроектовано міні-колекцію (рис.1) «Вінницькі етно-мотиви», що включає сорочки з бісерними елементами, аксесуари з орнаментами Вінниччини, адаптовані до сучасного стилю. Колекція демонструє, що національний костюм може бути елегантним, модним і актуальним. Традиційні техніки бісероплетіння трансформуються у нові форми – знімні комірці, манжети, декоративні вставки. Вони легко інтегруються у базовий гардероб, зберігаючи культурний код.

Рис. 1. Колекція «Вінницькі «етно-мотиви»

Висновок. Орнаментальні мотиви Вінниччини мають глибоку символіку та естетичну цінність. Їх адаптація у сучасному дизайні дозволяє зберегти культурну спадщину та інтегрувати її у повсякденне життя. Традиції Вінниччини – це не лише музейна спадщина, а живе джерело натхнення для сучасного дизайну. Колекція демонструє, як

гармонійно можна поєднати етнічну естетику з практичністю та сучасним стилем.

Література

1. Halavska Liudmyla, et al. Stylization of Ukrainian Ornaments in Modern Knitted Products Stiliziranje ukrajinskih ornamentov v sodobnih pletenih izdelkih. Tekstilec. 2022. № 65. Pp. 23-34.
2. Кара-Васильєва Т. В., Заволокіна А. О. Українська народна вишивка. Київ: Либідь, 1996. 94 с.
3. Причепій Є.М., Причепій Т.І. Вишивка Східного Поділля: альбом. Київ: Родовід, 2007. 344 с. : іл.

УДК 687

**КАТЕРИНА ГНАТЮК¹, ЛІНА АЛАТОРСЬКИХ²,
 ТЕТЯНА ДЗИКОВИЧ¹**

¹Київський національний університет технології та дизайну,
 Україна

²ПП "ОДИССЕЙ ПЛЮС", Україна

ДИЗАЙН-ПРОЕКТУВАННЯ В'ЯЗАНИХ ГОЛОВНИХ УБОРІВ

Мета. Розробка те технологія виготовлення в'язаних головних уборів.

Ключові слова: проектування, модель, ескіз, технологія, правна карта.

Постановка завдання. Проектування сучасних жіночих трикотажних головних уборів базується на аналізі модних тенденцій, матеріалознавства та технологій в'язання, що забезпечує створення естетичних, функціональних та ергономічних изделий [1]. Основним завданням є формування цілісної дизайн-концепції, що поєднує художньо-композиційні та конструктивно-технологічні рішення, що забезпечує високу якість продукції.

Методи дослідження. Для виконання поставленого завдання використано аналіз та узагальнення наукових джерел і сучасних модних тенденцій; порівняльний аналіз аналогів і прототипів в'язаних головних уборів; методи художньо-композиційного проектування; експериментальне моделювання форм і структур виробів; а також оцінювання ергономічних, естетичних і функціональних характеристик розроблених моделей.

Результати роботи. Підприємство «Одісей» – це українська компанія, що створює сучасні в'язані головні убори та аксесуари, поєднуючи стиль, комфорт і якість. Виробник є лідером у сфері виробництва головних уборів завдяки інноваційному підходу та